

# ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ

ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΕ  
ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ



ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ \* ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΡΑΤΙΝΟΥ 7 - 105 51 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 3248910 \* ΧΡΟΝΟΣ 9ος \* ΙΟΥΛΗΣ 1987 \* ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 24

## Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Η απόφαση που πάρθηκε εδώ και 10 περίπου χρόνια από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Καναλιωτών της Αθήνας για την έκδοση της εφημερίδας 'ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ' ήταν πολύ σωστή. Όλοι επιδοκίμασαν την ενέργεια αυτή και πίστεψαν στους σκοπούς που τεθηκαν από το πρώτο φύλλο. Η εφημερίδα θα γινόταν το πιο καλό μέσο προβολής των προβλημάτων που αφορούσαν στο χωριό μας, θα φιλοξενούσε στις στήλες της εργασίες σχετικές με την ιστορία, τη λαογραφία, την κοινωνική ζωή του, θα έδινε πληροφορίες για κάθε τι που ενδιέφερε τους συγχωριανούς μας και, προπαντός, θα αποτελούσε ένα ισχυρό κρικο σύνδεσης και επικοινωνίας όλων των Καναλιωτών, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται, τόσο με το χωριό, όσο και μεταξύ τους. Δεν θα ήταν εφημερίδα ούτε πολιτική ούτε κομματική ούτε προσωπικών προβολών ούτε και κερδοσκοπική, θα ανήκε σε όλους και θα ενδιαφερόταν για όλους. Οι σκοποί αυτοί, όπως τέθηκαν, σχεδόν στο μεγαλύτερο μέρος τους επιτεύχθηκαν. Εκδόθηκαν ως σήμερα 23 φύλλα, από τις στήλες των οποίων πέρασαν πλείστα όσα θέματα με πολλούς επώνυμους, ψευδώνυμους και ανώνυμους πρόθυμους Καναλιώτες συνεργάτες. Η εφημερίδα αγκάλιασε και τους άλλους συλλόγους Καναλιωτών στο Βόλο, στη Θεσ-

σαλονίκη, στην Καρδίτσα, για τους οποίους διέθετε πάντα ειδικές στήλες ή σελίδες. Με τις Κοινοτικές Αρχές βρέθηκε πάντα σε επαφή για να μας πληροφορήσει για προβλήματα, επιτεύγματα, εκπολιτιστική και κοινωνική κίνηση κ.ά.

Γενικά, θα μπορούσε κανένας καλοπροαίρετα να παραδεχθεί πως ο απολογισμός για το έργο της, παρά τις πολλές ελλείψεις, είναι αρκετά ικανοποιητικός. Η εφημερίδα αγαπήθηκε, θεωρείται απαραίτητη και καθολική είναι η έκδοση κάθε νέου φύλλου της. Ίσως μάλιστα θα άξιζε κάποιος φιλότιμος συνεργάτης να ασχοληθεί, διατρέχοντας τα μέχρι τώρα εκδοθέντα 23 φύλλα, λεπτομερέστερα αναφέροντας και καταρτιζοντας πίνακα θεμάτων, συνεργατών, φωτογραφιών κ.λ.π.

Ωστόσο, είναι γεγονός πως η εφημερίδα μας δεν είναι όπως θα την περίμενε κανένας. Πρώτα δε βγαίνει σε τακτές ημερομηνίες, αλλά όταν συγκεντρωθεί η απαραίτητη ύλη και υπάρχει οικονομική δυνατότητα. Ύστερα μερικά φύλλα της είναι φτωχά σε περιεχόμενο. Το σχήμα της δεν ήταν πάντα το ίδιο. Το πλούσιο πνευματικό δυναμικό του χωριού δεν συνεργάζεται αρκετά. Καταξιωμένοι Καναλιώτες στην επιστήμη, στην τέχνη, στην Κρατική Διοίκηση, στις χώρες της διασποράς, στη βιομηχανία, στο εμπόριο, στον επιχει-

ρηματικό τομέα, στα ποικίλα επαγγέλματα μας είναι άγνωστοι. Και πολλά άλλα θα έχει κανένας να πει για σοβαρές ελλείψεις, για ασυγχώρητες προχειρότητες κλπ.

Συνεπώς χρειάζεται βελτίωση η 'εφημεριδούλα μας'. Πως όμως θα την πετύχουμε; Το εκάστοτε Διοικ. Συμβούλιο, παρά την επιθυμία του, δεν μπορεί να ανταποκριθεί μόνο του σε τέτοιο έργο, είτε γιατί δεν έχει την απαιτούμενη γι' αυτό εμπειρία, είτε γιατί δε διαθέτει τον αναγκαίο χρόνο. Έπειτα η επιλογή των δημοσιευμάτων δεν είναι εύκολη υπόθεση, οι δε αντιδράσεις πάντα θα επακολουθούν.

Για αυτό πιστεύουμε πως 1) σε προσεχή συνέλευση να προταθούν και παρακληθούν τρεις Καναλιώτες για να συγκροτήσουν μια τριμελή επιτροπή που θα αναλάβει αποκλειστικά και υπεύθυνα την έκδοση της εφημερίδας, 2) να γίνουν δεκτές κι άλλες προτάσεις για τη βελτίωση από οποιονδήποτε Καναλιώτη που θα συζητηθούν στο Διοικ. Συμβούλιο ή τη Συνέλευση και 3) να συζητηθεί και αποφασισθεί και από τους άλλους Συλλόγους των Καναλιωτών η οικονομική συμβολή σ' αυτό το έργο γιατί η έκδοση ενός φύλλου στοιχίζει πάνω από 60.000 δραχμές, ποσό δυσβάστακτο για το όχι ανθηρό ταμείο του Συλλόγου της Αθήνας.

Ένα παλιό μέλος

## Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Στις 14 Μάρτη έγινε ο καθιερωμένος χορός των Καναλιωτών της Αθήνας. Η επιλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο του κέντρου 'ΜΟΣΤΡΟΥ' για το χορό ήταν πολύ επιτυχημένη. Εκτός του ότι βρίσκεται στην περιοχή της γραφικής Πλάκας και εύκολα προσεγγίζεται και από τα πιο απόμακρα σημεία της Αθήνας, διαθέτει ευρύτατη και καταλληλότατη αίθουσα και προσφέρει, όπως προσέφερε και αυτή τη βραδιά, διαλεχτό καλλιτεχνικό πρόγραμμα με καλή ορχήστρα και γνωστές φήμες τραγουδιστών και τραγουδιστριών. Το πλούσιο και ποικίλο πρόγραμμα συμπλήρωσαν στο τέλος τα λαϊκά χορευτικά τραγούδια που ικανοποίησαν και τις πιο απαιτητικές επιθυμίες των γλεντιζέδων συ-

χωριανών μας.

Δεν υστερήσαν οι γλεντοκόποι Καναλιώτες σε κανένος είδους χορό, εναλλάσσοντας τους παραδοσιακούς Ελληνικούς χορούς με τους πιο μοντέρνους και τα ανατολίτικα ταφτετέλια.

Κρίμα που οι πρωτοφανείς καιρικές συνθήκες στη Θεσσαλία εμπόδισαν τον ερχομό του εξαιρετου χορευτικού ομίλου του χωριού, που θα λάμπρυνε και ολοκλήρωνε την όμορφη ατμόσφαιρα της βραδιάς. Όλοι το αναζητούσαν, θυμούμενοι τα περυσινά, για να καμαρώσουν και χειροκροτήσουν το ωραίο αυτό επίτευγμα του ρέκτη δασκάλου μας Αντώνη Λάσδα.

Το κέφι, όπως συνήθως, άναψε για τα καλά μετά τις 12 και όλοι έσπευδαν να 'το γλεντήσουν' ως το τέλος των

λίγων υπολειπόμενων ωρών. Τα νειάτα, οι μεσήλικες, οι ηλικιωμένοι χαιρόντουσαν την συντροφιά και ζούσαν, ο καθένας με τον τρόπο του, το γιορταστικό περιβάλλον.

Το μενού που πρόσφερε το κέντρο ήταν αρκετά ικανοποιητικό, ενώ τα ποτά, το κρασί και η μπίρα, μια που το απαιτούσε η βραδιά, ελάφρυναν με την τιμή τους πολλά πορτοφόλια.

Η λαχειοφόρος αγορά πέτυχε απόλυτα. Οι λαχνοί εξαντλήθηκαν σε λίγα λεπτά και οι εισπράξεις ξεπέρασαν και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Η τυχερή της βραδιάς ήταν η Γεωργία Κ. Θέου, που κέρδισε ένα πληντύριο ρούχων. Μαζί με τα ποσοστά από το μενού του κέντρου ο απολογισμός της

βραδιάς απέφερε στο σύλλογο καθαρά κερδη δραχμές 158.000.

Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες και ίσως η ακατάλληλη για το χορό ημερομηνία εμπόδιαν την προσέλευση πολλών Καναλιωτών της Αθήνας. Οι προσελθόντες μόλις ξεπέρασαν τους 280. Εντύπωση έκαμε η απουσία ορισμένων οικογενειών που δεν έλειπαν ποτέ άλλοτε. Υπάρχουν φυσικά όχι λίγα που αδιαφορούν και γιατί όχι, και που ονομαίνουν τους σκοπούς του Συλλόγου. Δεν τήμησε επίσης το χορό κανείς 'επίσημος', αν και πολλοί προσκλήθηκαν και μόνο χαιρετισμούς και ευχές έστειλαν για την επιτυχία της εκδήλωσης.

# Καναλιώτες Λογοτέχνες

## «Οι Κλούβες»

(απόσπασμα)

Ζήση Σκάρου

*Το Δημοσιευμένο απόσπασμα είναι από το βιβλίο «οι κλούβες» του συγγραφέα μου καταξιωμένου και ποιητικού λογοτέχνη Ζήση Σκάρου (Αποστόλου Ζήση)*

*Οι κλούβες ανασφραγίζονται στα σύρματα πλεγμένα -θαγόνια που οι Γερμανοί στην Κατοχή τα γέμιζαν με ομοίρους και τα τοποθετούσαν μπρος από τη μηχανή των τραινών, ώστε να διατάζουν οι αντάρτες να τα ανατινάξουν.*

*Εδώ περιγράφεται μια επικίνδυνη αλλά πετυχημένη απελευθέρωση ομήρων, σε κάποιο αεροδρομικό σταθμό.*

ΟΙ ΑΝΤΑΡΤΕΣ είχαν κάνει αναγνώριση στους σταθμούς απ' την Ελευσίνα ως τον Ισθμό, πήραν επαφή με τους ομήρους κ' έβγαλαν την ομάδα γυναικών, που θα πλησίαζε πρώτη την κλούβα.

Το τρένο, χάνοντας το δρομολόγιό του μια ώρα αργότερα από πριν, θα πενρούσε απ' το σταθμό, που είχαν διαλέξει, κατά τις εφτά το πρωί. Ένα τέταρτο πρωύτερα έφτασαν οι γυναίκες και με δέματα στα χέρια, όπως πάντα, περίμεναν σε μιαν άκρη να τα δώσουν στους κλουβίτες.

Πιο πάνω απ' το χτίριο του σταθμού άρχιζαν αριστερά τα πεύκα και σ' ένα μονοπάτι, που έκοβε λοξά την πλαγιά, φάνηκε να σηκώνεται σκόνη. Μπροστά ξεχώρισε ένα μαύρο σημάδι, που ερχόταν σε να κύλασε κι όλο μεγάλωνε.

Άφισε τις άλλες γυναίκες η Χριστίνα και θγήκε στο δρόμο. Ήταν ένας πιτσιρικός. Απ' το πολύ τρέξιμο είχε λαχανιασεί κι όταν άρχισε να μιλάει κοβόταν η αναπνοή του.

— Είπαν πως οι εξετάσεις θα γίνουν. Τί σημαίνει, αλήθεια, «οι εξετάσεις θα γίνουν»;

— Σημάνει, Μάνο, είπε η Χριστίνα, πως σήμερα θα δώσουμε εξετάσεις πάνω σε κείνα που

μαθαίναμε τόσο καιρό στο βουνό. Να, εσύ έδωσες αυτή τη στιγμή τις δικές σου εξετάσεις και πήρες άριστα. Πήγαινε τώρα στο δάσος να ξεκουραστείς. Μακριά από δω, πολύ μακριά! Σε λίγο θα μάθεις και τα δικά μας αποτελέσματα...

Ο Μάνος έτρεξε στην πλαγιά κ' η Χριστίνα γύρισε στο σταθμό.

Ο ήλιος είχε ανέβει κι η θάλασσα στραφτάλιζε αναριγώντας. Η μυρωδιά των πεύκων γέμιζε τον αέρα κι αντίπερα οι γλάροι ζύγιαζαν τα φτερά τους τεντώνοντας τους λαμούς. Έξω απ' το γραφείο του σταθμού μιλούσαν ανυποψίαστοι δυο στρατιώτες με το σταθμάρχη. Οι γυναίκες περίμεναν. Όταν ακούστηκε το σφύριγμα του τρένου, ανακουβήθηκαν, σε να τις πέρασε ρίγος και θημάτισαν, πλησιάζοντας δειλά.

Στη στροφή, απ' τη πλευρά της Αττικής, όπου ένας αγκώνας της στεριάς έμπαινε αρκετά μέσ' στη θάλασσα φάνηκε πρώτα η κλούβα, ύστερα η μηχανή με το τρένο, που ξετυλίχτηκε αργά - αργά και στάθηκε αγκομαχώντας μπροστά στο σταθμό.

Απ' το θαγόني της φρουράς κατέβηκε ένας κοντόχοντρος υπαξιωματικός. Κίνησαν οι γυναίκες, τον κύκλωσαν.

— Γκουτ σικκαρέτ. Κούτες! Γεμάτες οι τσέπες, γεμάτα τα μαντήλια... Έχομε και κονιάκ... Σφραγισμένο το μπουκάλι...

Είδαν οι στρατιώτες απ' το θαγόνη, ηήδησαν.

— Πάρτε και σεις, καμαράτ. Σικκαρέτ, κονιάκ...

Οι παγωμένες μουσούδες των σκοπών έλιωσαν. Ξεθάρρεψαν οι γυναίκες.

— Καμαράτ, ρωτάει η Καίτη, δείχνοντας μ' ένα δέμα στα χέρια την κλούβα.

— Γιά, γιά, γκουτ...

Έτρεξε μαζί με τη Χριστίνα κι ακολούθησε μια άλλη.

Όλα φαίνονταν ήσυχα και μερμένα. Οι σκοποί μιλούσαν με τις γυναίκες και κίπνιζαν, οι κλουβίτες έπαυσαν τα τρόφιμα απ' την Καίτη, που είχε λύσει το δέμα και τάδινε ένα - ένα, διαζόταν ο Σάβθας Φωτήλας να τ' αρπάξει.

Ο Περδίκης ήταν κολλημένος σκυφτός στο συρματοπλεγμα και τα μάτια του τα είχε καρφωμένα στα χέρια της Χριστίνας.

— Όχι αφτού. Ναι, εκεί - να μη φαίνονται όταν κοπούν.

Κάτω απ' το γείσο της κλούβας δούλευε ένα ψαλίδι. Η Χριστίνα έκοψε πρώτα το ένα σύρμα και μετά το δεύτερο. «Καλύτερα χωριστά», σκέφτηκε. «Δεν ξέρεις τί γίνεται». Τάκοψε πατώντας με όχτι το ψαλίδι, σε νάκοθε δυο φαρμακερές γλωσσίδες φιδιού. Η μπαταρία αχρηστεύτηκε.

Έχωσε πάλι στη φούστα της το ψαλίδι και με γρήγορο βήμα πήγε πίσω απ' το σταθμό. Εκεί αποτραβήχτηκαν κ' οι άλλες γυναίκες.

Πριν ακόμα οι σκοποί μπουν στο θαγόνη τους, κάπου γύρω από ένα ανάχωμα, σηκώθηκε σκόνη, φούντωσε κ' έγινε στρόφιλας, σύγνεφο μαύρο, που ξέσπασε μπροστά στο σταθμό.

— Παρτίζάνε! Πρόφτασε να φωνάξει ο λοχίας.

Έπεσαν κάτω, κοντά στο τρένο οι στρατιώτες.

Μα ο ορμητικός σίφουνας που είχε σηκωθεί απότομα, σαν το στοιχειό μεσ' απ' τη γη, τους τύλιξε και τους αφάνισε στις ατέλειωτες διπλές του.

Από κάποιο θαγόνη κροτάλισε ένα πολυθόλο.

— Πνιζετε το πολυθόλο! ακούστηκε μια φωνή. Γρήγορα!

Δυο παληκάρια πήδησαν πίσω απ' τα θαγόνια και χύμηξαν με χέρια και πόδια, με δόντια τσαρπάδια, που μπήχτηκαν σε κόκκινους σβέρκους. Το πολυθόλο σπάσε. Απ' το τρένο κύλισαν κάτω δυο θεριά. Σε μια φοβερή μουγγή πάλη δαγκώνουν τις σάρκες τους, το αίμα πηδάει, μουγκρίζουν.

Πέρα απ' το ανάχωμα, απ' τα δέντρα, πίσω απ' το χτίριο του σταθμού ξεπροβάλλουν κεφάλια, με κόκκινα μάτια, που θγάζουν φωτιές, στήθα αρματωμένα με σταυρωτές αρμάδες. Τα δέντρα πύκνωσαν - δέντρα και κορμιά ένα, με μουστάκια και γένια και φυσεκκλίκια - κίνησαν τα βουνά, ο ουρανός κατέβηκε, έσμιξε τη γη.

— Παραδοθείτε! Είστε κυκλωμένοι. Μην πυροβολείτε, γιατί δε θα μείνει κανένας!

Ένας στρατιώτης σύρθηκε κάτω απ' την κλούβα, σηκώνοντας τα χέρια.

— Νιέ καπούτ, νιέ καπούτ... Ακολούθησε και δεύτερος και τρίτος.

Οι γυναίκες έτρεξαν να βοηθήσουν τους όμηρους, που είχαν αρχίσει να ξηλώνουν τα σύρματα. Το σύγνεφο διαλύθηκε. Άπλωσαν χέρια ματωμένα - ρίχνοντάς οι κλουβίτες σ' ανοιχτές αγκαλιές.

Γυαλί, κάτω, ατλάζι η θάλασσα. Κρούσταλλο διάφανα ο ουρανός. Πιο φωτεινός έλαμψε ο ήλιος...

Την ώρα που οι όμηροι ανέβαιναν με τους αντάρτες την ανηφόρα για το βουνό, ρωτάει η Χριστίνα το Ρούσο.

— Τι σκέφτεσαι, Ρούσο, να κάνουμε τώρα;

— Ό,τι μπορούμε, για να μην υπάρχουν πια στον κόσμο κλούβες...

## Αναμνήσεις από την κατοχή ΤΟ ΜΠΛΟΚΟ

Αν και πάσχω από μερική αμνησία λόγω γήρατος και της αφάνταστα τυραννικής ζωής μου, ορισμένα γεγονότα παραμένουν ανεξίτηλα στην μνήμη μου.

Και ένα από τα πολλά που έχω ζήσει και που δεν θα το ξεχάσω ως που να πεθάνω είναι δυστυχώς και το μπλόκο που έκαναν οι Ιταλοί στην γενέτειρά μου, τα Κανάλια Καρδίτσας.

Εκείνη την εποχή βρισκόμουν στο χωριό μου και σαν αυτόπτης μάρτυς που ταλαιπωρήθηκα κι εγώ, όχι βέβαια όπως οι άλλοι συγχωριανοί μου, αλλά έζησα από κοντά το δράμα τους, θεωρώ καθήκον μου να περιγράψω όσα θυμάμαι, ελπίζοντας να ωφελησω, αν και κατέχω ελάχιστες γραμματικές γνώσεις. Από διαδόσεις μάθαμε πως μακριά από το

χωριό μας μια Ιταλική ταξιαρχία χτένιζε τα χωριά για να συγκεντρώσει τα όπλα, που πίστευαν πως είχαν οι χωρικοί στα σπίτια τους από την οπισθοχώρηση. Μα δεν ξέραμε πότε θα φθάσουν σε μας.

Και ξαφνικά κάποιο πρωί βρεθήκαμε περικυκλωμένοι. Μεταξύ όμως των Ιταλών που μας συγκέντρωναν στην πλατεία του χωριού μας, υπήρχαν και μερικοί με ευγενικά αισθήματα που προσπαθούσαν να μας σώσουν από την μανία των σαδιστών του Μουσολίνι. Δεν ξέρανε όμως να μας μιλήσουν Ελληνικά για το τι θα επακολουθούσε και χρησιμοποιούσαν την παντομίμα να μας προαδοποιήσουν, λέγοντας μάλιστα και στα Ιταλικά 'βία καπετάνιο μπαστονάρε' δηλαδή φύγετε ο καπετάνιος θα σας δείρει.

Και όσοι αποφάσισαν να

φύγουν σωθήκανε, μα οι πιο πολλοί επειδή φοβόμασταν μήπως ήταν παγίδα ή επειδή δεν καταλαβαίναμε τι εννοούσαν, συγκεντρωθήκαμε στην πλατεία. Και μετά με συνοδεία σαν υπόδοκοι μεταφερθήκαμε στο δημοτικό σχολείο του Φαναριού.

Εκεί, άρχισαν να δέρνουν όλους με την σφοδ, τους ήρωες που με τις λαμπρές και ένδοξες νίκες στα βουνά της Αλβανίας, έδωσαν τόσα μαθήματα περί ελευθερίας, σ' όλους τους απογοητευμένους τότε λαούς.

Μα όσο περνούσε η ώρα χωρίς κανένα αποτέλεσμα, γιατί τα όπλα τα είχαν πάρει ήδη οι αντιστασιακές οργανώσεις, τόσο λυσάγανε και κτυπούσαν πιο δυνατά με τους ζωστήρες στα γυμνά κορμιά που μαυρίζανε και φούσκωνε το περσί τους,

τελειώς ασυγκίνητοι από τις κραυγές απελπισίας των θυμάτων τους που ακουγόταν μέχρι επάνω στα υψώματα.

Εκεί βρισκόταν τα ανήσυχα γυναικόπαιδα που ακολούθησαν από μακριά τους δικούς τους χωρίς να μπορούν να τους συμπαρασταθούν σε τίποτα. Μόνο ορισμένα θαραλλέα μικρά παιδιά όταν εύρισκαν ευκαιρία τους προμήθευαν με ελάχιστα τροφίμα.

Μα τα κτήνη άδικα βασάνισαν τους ανθρώπους γιατί τα όπλα που κατάφεραν να πάρουν ήταν λίγα παλαιά που υπήρχαν σαν αντίκες από τους αγώνες κατά των Τούρκων και λίγα κυνηγετικά. Και φυσικά όσα τα παρέδωσαν απέφυγαν το μαύρισμα του κορμού τους από τους ζωστήρες.

Ένας από αυτούς ήμουν και συνέχεια απέναντι ➔

# «ΣΤΟ ΤΟΤΕ... ΣΗΜΕΡΑ...»

Χρυσάνθης Θέου · Γιαννοπούλου

Το λεωφορείο έφτασε αγκομαχώντας στους πρόποδες της βουνοπλαγιάς. Αποφάσισα να κατέβω, κάνοντας την ανηφορική διαδρομή μόνη μου. Η ζέστη, η μυρουδιά του λεωφορείου, οι άνθρωποι που μασουλάνε και χαμουριώνονται, τα κλαυμάρικα πιτσιρικά, μ' έκαναν ν' αναζητώ την όμορφη τσάρκα ανάμεσα στα πουρνάρια, τα κυπαρίσσια και τα πεύκα. Χαμένη στην όμορφη τοπίου ξαφνιάζομαι, όταν στην επόμενη στροφή ανηφορίζω το όμορφο χωριό της Θεσσαλικής γης τα ΚΑΝΑΛΙΑ, σκαρπισμένα στην πλαγιά σιωπηλά, συλλογισμένα.

Στο μυαλό μου έρχονται

θύμησες απ' τη ζωή αυτής της δοκιμασμένης στους κυκλώνες της πίκρας γης. Αναμνήσεις και διηγήσεις αντρών και γυναικών, που έζησαν την ιστορία, και μνημεία που θυμίζουν τους αγώνες του χωριού σ' εμάς τους "τουρίστες" νέους του. Αλήθεια πόσοι γνωρίζουν ότι τα Κανάλια είχαν πρωτοστατήσει από το 1902 στον αγώνα για την αποτίναξη του κολλητικού ζυγού. Διανοσούμενοι Καναλιώτες μαζί με άλλους Θεσσαλούς διαφώτιζαν το λαό για να γραφτεί το 1910 το ηρωικό Κιλελέρ. Άγώνες που κατάφεραν ν' αφήσουν ατόφια κληρονομιά τούτη τη γη στους τωρινούς.

Αλλά και οι τωρινοί γέροντες

έχουν να θυμούνται πολλά γεγονότα από το ηρωικό 1940 και τη φρικτή κατοχή. Αξέχαστο θα μείνει στα πλευρά όσων ζούνε το αλύπητο ξύλο, που 'έφαγαν' από τους Ιταλούς για όπλα που έκρυβαν. Όλα αυτά, καθώς και 'η πείνα του 41', εποχή αρρώστας, θανάτου και μαύρης αγοράς, οδήγησαν τους Καναλιώτες να οργανωθούν σε αντιστασιακές ομάδες και κυρίως στον Εθνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό (ΕΛΑΣ). Τα Κανάλια έγιναν ανταρτοκρατούμενα. Στα επόμενα χρόνια έζησαν όλες τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις του τόπου μας.

Σήμερα, μέσα σ' έναν άνεμο

αισιόδοξιας, οι Καναλιώτες αγωνίζονται για την αναμόρφωση του χωριού. Η πλατεία γεμάτη από αυτούς τους ατόφιους Έλληνες, γεμάτη από πλουραλισμό που νοιώθουμε ολοι μας, θυμίζει μια γνήσια Βουλή των Ελλήνων, δίχως τα διάφορα συμφέροντα που έξυπνα κρύβονται στο τσεπάκι. Σ' αυτή την πλατεία οι δοσμένοι στη γη τους Καναλιώτες κοιτάζουν αισιόδοξα τ' αγόρια και τα κορίτσια που χέρι-χέρι πιασμένα καλούν κι εμάς τους 'Αθηναίους' στο χορό να δυναμώσει το τραγούδι τους για να μείνουν για πάντα τα ΚΑΝΑΛΙΑ ένα ζωντανό χωριό της Θεσσαλικής γης.

## Ο γερονιάτας

Α. Δ. Παπαγεωργίου

Ακένωτη πηγή έμπνευσης ο πασιγνωστός συγχωριανός μας Α.Δ. Παπαγεωργίου παρα τα βαθιά γεράματά του κυκλοφόρησε τη 17η συλλογή παλιών και νέων ποιημάτων, που πολλά έγιναν τραγούδια για τους μαθητές του Δημοτικού σχολείου. Δημοσιεύουμε εδώ το τόσο εκφραστικό για την ζωή του "Ο γερονιάτας".

1) Γύρευες να κάνης συντροφιά πάντα με τα νιάτα και σ' εβγάλλον τα παιδιά το παρατσούκλι Γερονιάτα

2) Τα χρόνια σου κι' αν περάσαν, εσένα δεν σε γεράσαν την νιότη σου μες την καρδιά τα γλέντια σου δείχνουν τα πολλά  
3) Στο τραγούδι και στο χορό παράβγαίνεις και με τον νεύο, κι' έφερνες τα νιάτα κοντά σου με τα έξυπνα χωρατά σου.  
4) Με το κορμί σου το σπητό και το βήμα σου το σταθερό δεν θα ξεχώριζες απ' τα παιδιά αν δεν είχε άσπρα σου τα μαλλιά.  
5) Στη ζωή σου έταξες σκοπό,

να διαβούν' τα χρόνια σου τα εκατό, κάθε μέρα πρόσχαρος και γελαστός γλέντιστα περνούσε ο καιρός.  
6) Προσεχες πολύ την γειά σου, την κάθε πίκρα έδιωχνες μακριά σου, και φροντίδα σου μοναδική να κανει ξένιασση ζωή.  
7) Όσο μπορούσες έκανες πάντα το καλό, κι' όνομα έβγαλες στον κόσμο

σεβαστό στη ζωή σου το πλέον ποθητό, την φίλια κέρδισες σύ με τον Χριστό.  
8) Και σε χαρίζει ο Χριστός, γερό κορμί, αγνή ψυχή, σύμβουλος νάσαι στα νιάτα κι' οδηγός βρήκες την χαρά Γερονιάτα στη ζωή.  
9) Και στην αιώνια ζωή, θα ξαναβρής ουράνια χαρά, με των αγίων τον χορόν μαζί νιάτα θα χάρεσαι παντοσινά.

## Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ

### ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΓΡΑΦΕΙ

#### ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

1) Αγέρας φσά τα μπάμαλα μαζών!  
2) Αγαπούσε η Μάρω τ' χορό πηρ' άντρα Ζουμαντζή...  
3) Αυτών δεν τον θέλουν στο χωριό, αυτόστου παππα'το σπιτί γυρεύα.

★ ★

#### ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Κάποιος για να ξεγελάσει το γαϊδαρό του να φάει το άχυρο, του φόρεσε πράσινα γυαλιά. Έτσι ο γαϊδαρός έφαγε το άχυρο νομίζοντας πως έτρωγε τριφύλλι.

★ ★

#### ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) Γιατί ένα κουρέας προτιμά να ξυρίσει δύο πειραιώτες παρά ένα Αθηναίο;  
(Για να πάρει περισσότερα λεφτά)  
2) Τι είναι πάνω από την ανάγκη; (οξεία)  
3) Τι είναι εκείνο, που ενώ το έχετε δώσει σε κάποιον, πρέπει να το κρατήσετε; (Ο λόγος

σας).  
4) Ποιά πράγμα γεμίζει από κάτω και αδειάζει από πάνω; (το πηγάδι).  
**ΕΙΧΕ ΔΙΚΑΙΟ**  
- Γιαγιά όταν δεν υπήρχε Ραδιόφωνο και τηλεόραση τι είχαν οι άνθρωποι;  
- Την ησυχία τους παιδί μου.

Το Δ.Σ.

εγώ που παρέδωσα ένα παλιό δικαίο σε προηγούμενους επιδρομείς, που και εκείνοι δέρονανε αλύπητα και δεν θα άντεχα. Γιατί, τα πνευμόνια μου εξακολουθούσαν να είναι σε άσχημη κατάσταση από την πνευμονία που είχα περάσει το 1930 και γι' αυτόν τον λόγο μου δώσανε διετή αναβολή από το σύνταγμα που θα υπηρετούσα την θητεία μου και το 1945 η στρατιωτική υγειονομική επιτροπή με έκρινε από μάχιμο σε βοηθητικό.

Το σπουδαίο όμως είναι πως οι κατακτητές δέρονανε αδιακρίτως ομοφρονούντες και αντιφρονούντες.

Και αυτός το έχουμε υπόψη μας, πως ο ξένος είναι, ξένος και δεν κάνει διάκριση παρά αποβλέπει μόνον στο συμφέρον του.

Αθανάσιος Θ. Μπρακατσούλας.

Κάνουμε γνωστό στους συγχωριανούς μας ότι με το νέο μηχανολογικό εξοπλισμό που προμηθευτήκαμε, (μηχανήματα OFFSET, κομπιούτερ στοιχειοθεσίας κλπ.) έχουμε τη δυνατότητα εκδόσεων εφημερίδας ή βιβλίου. Αναλαμβάνουμε επίσης και κάθε τυπογραφική εργασία, όπως: κάρτες, έγχρωμο προσπέκτους και όλα τα μπλοκ του Κ.Φ.Σ.

**ΑΦΟΙ Β. ΜΑΝΩΛΗ Ο.Ε.**  
Λεωφ. Βείκου 57 & Πανδώρας 1  
Γαλάτσι · Τηλ. 2932108

#### ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΝΑΛΙΩΤΕΣ

Διαφημιστείτε μέσα από την Εφημερίδα μας

# Από τη ζωή του Συλλόγου μας

## ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΓΧΩ-ΡΙΑΝΟΥ ΜΑΣ

Ο συγχωριανός μας Δημήτρης Κ. Ζούμπος άνοιξε τουριστικό γραφείο στην Αθήνα. Η διεύθυνσή του είναι: Βουκουρεστίου 3-Γραφείο 457- Τηλ.: 323299-3232918-3233013-3233128. Είναι ένας τομέας με τον οποίο ασχολείται ο πρώτος Καναλιώτης και οπωσδήποτε θα φανεί, με τον τρόπο του, χρήσιμος για όλους μας. Του ευχόμαστε κάθε επιτυχία.

\*\*\*

## Ο κ. Βασίλης Μπρακατσούλας

Ο συγχωριανός μας τ. βουλευτής και νομάρχης Μαγνησίας και Ιωαννίνων κ. Βασίλης Μπρακατσούλας τοποθετήθηκε από την Κυβέρνηση Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου. Η εφημερίδα μας τον συγχαίρει και του εύχεται καλή επιτυχία στην τόσο υψηλή και τιμητική αυτή θέση.

## Νέος Μορφωτικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος

Κι ένας άλλος σύλλογος ιδρύθηκε από φιλότιμους και ελπιδοφόρους νέους του χωριού μας. Οι σκοποί του μορφωτικού και εξωραϊστικού. Ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο έργο τους. Σε σχετικό έγγραφο που απευθύνει ο νεοσύστατος Σύλλογος σε όλους τους άλλους συλλόγους των Καναλιωτών ζητεί την συνεργασία τους αναγγέλλοντας μαζί και την εκλογή του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου που αποτελείται από τους Φίνο Κ. (πρόεδρο), Τσιώκο Κ. (αντιπρόεδρο), Μιχάλη Ευ. (ταμία), Θεμελή Αγάπ. (γεν. γραμματέα), Κασινά Χρ., Μιχάλη Αγαθ., Χαραλάμπου Παναγ. (μελών). Σε άλλη σελίδα δημοσιεύουμε συνεργασία τους.

★

## Κοινωνικά

### ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στις 14-3-87 στην Αθήνα η σύζυγος του γιατρού Βάγια Τσαρούχα Πιπίνα.

Στις 8-7-87 σκοτώθηκε σε τροχαίο ατύχημα στην Καρδίτσα ο Λουκάς Αριστ. Σφόλια. Στους οικείους τους απευθύνουμε θερμά συλληπητήρια.

### ΓΑΜΟΙ

Στις 2-5-87 έγινε στην Αθήνα ο γάμος του Κώστα Γέκου και της Βασιλικής Απ. Μαυράκη.

Στις 4-7-87 έγινε στην Αθήνα ο γάμος του Χρήστου Μαυράκη και της Αναστασίας Σαμαρινιώτη. Τους ευχόμαστε ζωή ευτυχημένη.

### ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Για τους σκοπούς του Συλλόγου των Καναλιωτών της Αθήνας προσφέρθηκαν:

Ο Δημήτριος Ρίζος δραχμές 5.000 στη μνήμη της μητέρας του Αρετής και της περθεράς του Βικτωρίας (Γιωτοπούλου).

Η Ρίκα, κόρη του Βάγια Τσαρούχα, δραχμές 20.000 στη μνήμη των γονέων της Βάγια και Πιπίνας.

Ο Λουκάς & η Αγγελική Μπρακατσούλα προσέφεραν στο Σύλλογο 10.000 δρχ. εις μνήμη της κόρης τους Μαριζας.

\*\*\*

# Νέα απ' τη Θεσσαλονίκη

## ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1) Την 21 Μαρτίου 1987 ημέρα Σάββατο και ώρα 21.00 ο Σύλλογός μας οργάνωσε 'ΒΡΑΔΥΑ ΡΕΤΣΙΝΑΣ' των μελών του στο οικογενειακό κέντρο 'ΟΛΥΜΠΟΣ' της Θεσσαλονίκης, οδός Νέα Εγνατία 155. Στην εκδήλωση αυτή η προσέλευση των μελών ήταν ικανοποιητική και όλοι έμειναν ευχαριστημένοι.

2) Την 30 Μαρτίου 1987 ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.00, πραγματοποιήθηκε λόγω της σαρακοστής του Πάσχα, στην Πατριαρχική Μονή ΒΛΑΤΑΔΩΝ

- Θεσσαλονίκης, λειτουργία 'ΙΕΡΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ'. Την λειτουργία τέλεσε ο Ιερέας της μονής Πάτερ Παναγιώτης μαζί με τον χωριανό μας Πάτερ Ευάγγελο Κατέρη. Στην λειτουργία αυτή παρευρέθηκαν πάρα πολλοί Καναλιώτες της Θεσσαλονίκης οι οποίοι έλαβαν την χαρη του Θεού.

3) Τον μήνα Μάιο 1987 το Διοικητικό Συμβούλιο μας επισκευφθηκε διάφορα Νοσηλευτικά ιδρύματα της πόλεως Θεσσαλονίκης και παρηγόρησε τους νοσηλευόμενους συμπατριώτες μας.

## ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Την 10-11-1986 ο Σόλων Πυργιώτης και η σύζυγός του Ανδρομάχη γέννησαν κόρη.

## ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Την 26-10-1986 ο Γεώργιος Παγώνης με τη σύζυγό του Σοφία, βάπτισαν την κόρη τους και την ονομάσανε Αφροδίτη.

Την 13-4-1986 ο Βαχτανιόης Κων/νος με τη σύζυγό του Μαρία Κατέρη βάπτισαν το γιό τους και τον ονομάσανε Νικήτα.

- Την 6-12-1986 ο Αδαμίδης Χρήστος με τη σύζυγό του Πάτρα Κατέρη βάπτισαν την κόρη τους που γεννήθηκε την 6-4-1986 και την ονομάσανε Φανή.

## ΘΑΝΑΤΟΙ

- Για τον θάνατο της Βικτωρίας Χα Δημ. Γιωτοπούλου την 6-3-1987, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, εκφράζει τα ειλικρινή συλληπητήρια στους οικείους της.

Το Δ.Σ.

# ΤΟΠΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ

Του Κ. Μαυρομάτη

**Γιφ(υ)ράκι(ι).** Μικρό γεφύρι που ήταν άλλοτε πιο κάτω από τη Σαρακίνα.

Π.χ. «Του λιβάδ' του θ' κόμας είναι λίγου παρκάτ' απ' του Γιφράκ' ται Σαρακίνας».

**Εγκυκλ.** Η περιοχή γύρω από το «Γιφράκ'» ήταν διαφιλονικούμενη μεταξύ των Κοινοτήτων Καναλιών και Παλασκιλησίου. Ξεσάδταν το:

1910 θέλησαν οι κάτοικοι του Παλασκιλησίου να μεταφέρουν το νερό της πηγής που ήταν εκεί κοντά με σωλήνες στα μέρη τους, οι Καναλιώτες αντέδρασαν βίαια με μάχαιρα και γκαζάδες. Η συμπλοκή, που είχε και αρκετούς τραυματισμούς, δεν θα τελείωνε αν δεν ερχόταν η έφιππη αστυνομία της Καρδίτσας για να επιβάλει την τάξη και να αποδώσει, το δικαιο των Καναλιωτών.

**γκαζ(ι) (το).** Τενεκεδένιο δοχείο κυ-

ρίως λαδιού, με τετράγωνη βάση, που μεταποιήθηκε σε δοχείο νερού, πολλές φορές με ξύλινη χειροκλήβη. Γραμ. τα γκαζία. Π.χ. «Γιόμουσ' τα γκαζία νιρό κι φέρ' τα γλήγουρικ».

**γκαζάς (ο).** Εκείνος που κουβαλάει νερό με τα γκαζία. Γραμ. του γκαζά, τον γκαζά, οι γκαζάδες, των γκαζάδων, τους γκαζάδες.

Π.χ. «Είχαμ' του Γιώργου γκαζά στου φώτμα κι μας φτούρ' οι». Εγκυκλ. Ήταν πολύ δύσκολη η δουλειά του γκαζά, ιδιαίτερα κατά το φότεμα του καπνού. Τότε έπρεπε να κουβαλάει νερό με δυο γκαζία από τη γούρνη ή το πηγάδι που ήταν κάπου στο χωράφι και να το χύνει στις αυλακίες, όπου στη συνέχεια, άλλοι της ίδιας ομάδας, κυρίως γυναικές, φύτευαν το φυτό, χώνοντας τη ρίζα του μέσα στη λάσπη που δημιουργούνταν. Γι' αυτό και η αμοιβή του ήταν πολύ μεγαλύτερη από την αμοιβή των

άλλων εργατών.

**γκαζουκάντ(η)λου (το).** Τσιγκινο κανηλί που έκαιγε πετρέλαιο.

Γραμ. του γκαζουκάντ'λου, τα γκαζουκάντ'λα.

Π.χ. «Μαρ' Παναΐνα άναψ' του γκαζουκάντ'λου και φέξ' ιδώ μέσα στου κατώ».

Εγκυκλ. Υπήρχαν δυο τύποι τέτοιων κανηλιών στο χωριό. Ένα ψηλό με βάση που στηνόνταν πάνω στη γωνιά και ένα ακόμα που ήταν κρεμαστό. Συνήθως τα χρησιμοποιούσαν στην κουζίνα επειδή έβγαζαν καπνό και όχι στα άλλα δωμάτια, πολλές φορές όμως και για να βλέπουν τη νύχτα στο κατώ ή και στις νυχτερινές δουλειές τους, ιδιαίτερα όταν πηγαιναν για το καπνό πριν ακόμα χαράξει.

**γκαζουλίνα (η).** Τσιγκινο μεγάλο δοχείο για νερό που φωρτονόταν μαζί με ένα όμοιο του στα ζώα. Γραμ. της γκαζουλίνας, την γκαζουλίνα, οι γκαζουλίνες, τις γκαζουλίνες.

**Εγκυκλ.** Οι γκαζουλίνες είχαν σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, με ένα φαιρό άνοιγμα στο κέντρο του πίσω μέρους και ένα στενό στο πίσω χαμηλό μέρος, κατά τη θέση που φορτώνονταν στα ζώα. Ετσι ο νοικοκύρης τις γέμιζε εύκολα και φτάνοντας στον προορισμό του τις άδειαιζε, ξεβουλώνοντας το πίσω στόμιο του, σε άλλα δοχεία χωρίς να τις ξεφορτώσει. Χρησιμοποιήθηκαν οι γκαζουλίνες είτε για τη μεταφορά νερού στο σπίτι, είτε για τις γεωργικές εργασίες, όπως το φύτεμα που απαιτούσαν άφθονο νερό, και οι γκαζάδες ήταν πολύ ακριβοί..

**γκαλιουριζώ.** Βλέπω θαμπά. Γραμ. γκαλιουρ'ζα, γκαλιουρίσου, γκαλουρ'σα.

Π.χ. «Η Μήτρουσ αρχινάει να μη βλέπ'. Ίσα-ίσα που γκαλιουρίζ' τώρα».

Η η παροιμία: «Μι γκαβόν αν κοιμηθείς του πρού θα γκαλιουρίζ'».

# Νέα από το Βόλο

Πλούσιο σε δραστηριότητα ήταν κι αυτό το χρονικό διάστημα για τον Σύλλογο και τους Καναλιώτες του Βόλου.

Αν προσπαθήσουμε να βάλουμε μια σειρά στην κίνηση θα δούμε ότι οι Καναλιώτες όπου κι αν βρίσκονται, θέλουν να είναι μπροστάριες και εποικοδομητικοί. Έτσι:

Μετά τον ετήσιο χορό, που όσοι τον παρακολούθησαν θα τον θυμούνται για χρόνια, το Δ.Σ. έρριξε όλο το βάρος του πρώτα στη συλλογή καναλιωτικών ιδιωματοσιμών και λέξεων για το Λεξικό που όλοι περιμένουν και ύστερα στην υλοποίηση του προγράμματος που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο.

Με δάσκαλο τον ακουραστο χορευτάρη και αντιπρόεδρο του Δ.Σ. κ. Λάμπρο Παπαποστόλου, τα παιδιά του χορευτικού μας συνέχισαν την εκμάθηση ελληνικών χωρών ώστε να είναι έτοιμα να εμφανιστούν στα Κανάλια την 19 Ιουλίου, μπροστά στους χωριανούς μας, όπου κι εφέτος θα πάνε τα μέλη του συλλόγου, για να γιορτάσουν τον προστάτη τους Προφήτη Ηλία.

Με την ευκαιρία, προτείνουμε και στους άλλους συλλόγους να έρθουν την Κυριακή, παραμονή 7' Αηλιά στα Κανάλια και να γιορτάσουμε μαζί ένα δεύτερο πανηγύρι, μια και το Σαββατοκύριακο προσφέρεται για εκδρομή. Οι Καναλιώτες του Βόλου θα αναχωρήσουν με πούλμαν το πρωί της Κυριακής (ώρα 6.00).

Στις 10 Μαΐου Κυριακή, οι Βολιώτες με πούλμαν πραγματοποιήσαν την προγραμματισμένη εκδρομή τους στην Κορώνη - Μέγδοβα. Με τραγουδία - και πολύ κέφι έφυγαν από το Βόλο στις 6.00 το πρωί και μετά από μια χαρούμενη διαδρομή έφτασαν στην Ι. Μονή Κορώνας στις 8.30. Όλοι εκκλησιάστηκαν, αλλά είχαν και την τύχη μέσα στην καθαρά μοναστική τελετουργία να παρακολουθήσουν την χειροτονία ενός νέου πτυχίου Θεολογίας μοναχού, του πατρός Πολυκάρπου, μετά δε και από τη μεστή σε περιεχόμενο ομιλία του καθηγουμένου της μονής π. Παντελεήμονος και του Αρχιμ. π. Μακαρίου, όλοι μας βουρκώσαμε από μια υπέρτατη συγκίνηση. Μετά τον εκκλησιασμό το πρόγραμμα ήταν ελεύθερο να περιπάτο γύρω από το Τσαρδάκι, στη Λίμνη και στο δάσος. Το φαγητό των περισσότερων, ήταν εκδρομικό, κατω από τα δένδρα και για τους απροετοίμαστους στα εκεί μαγαζιά. Ακολούθησε χορός με τραγουδία που τραγουδούσαν Καναλιώτες και Καναλιώτισσες μέχρι τις 2.15'.

Στη συνέχεια όλοι μαζί, μέσω Μεσσηνικού - Βουνέσι βρέθηκαν για καφέ και περίπατο (στα έλατα) στα Καλύβια της Πεζούλας μέχρι τις 5 το απόγευμα. Για πολλούς ήταν η πρώτη φορά που επισκέπτονταν το μεγαυτικό Ευρωπαϊκό τοπίο της Νευρόπολης.

Με τραγουδία και χορό μέσα στο πούλμαν, η κομπανία των

Καναλιωτών στις 6 τ' απόγευμα έφτασε στο υδροηλεκτρικό εργοστάσιο, όπου για 1.30 ώρα ξεναγήθηκε μέσα στις εγκαταστάσεις του από αρμόδιο τεχνικό υπάλληλο. Κατόπιν οι Καναλιώτες ξεχύθηκαν γύρω από την τεχνική αρδευτική λίμνη, θαύμασαν το τοπίο και ξεκουράστηκαν στα παραλλήνια αναψυκτήρια όπου είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν αρκετούς συγχωριανούς μας από την Καρδίτσα. Οι εκδρομείς χαρούμενοι έφτασαν στο Βόλο αργά το βραδυ.

- Το Δ. Σύμβουλο επίσης, με βάση τον όρο γνωριμία και επισκέψεις σε συμπολίτες μας, έκανε επισκέψεις σε γέροντες αναξιοπαθούντες, θυμίζοντας τους ότι πράγματι υπάρχουν συγχωριανοί τους στο Βόλο που πάντα τους σκέφτονται.

- Επίσης το Δ.Σ. συνέταξε και έστειλε επιθυμητό πρόγραμμα εκδηλώσεων του καλοκαιριού για συζήτηση στον Πρόεδρο του χωριού μας, πιστεύοντας ότι μπορεί και φέτος να περάσουν ευχάριστο Αυγουστιάτικο δεκάημερο οι κάτοικοι του χωριού μας.

## ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Ο Δημήτρης Κ. Μαυρομάτης, απεφοίτησε με άριστα το Φυσικό τμήμα του Παν/μίου Θεσ/κης. Ο Σύλλογος του εύχεται συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

- Ο Γιάννης Ν. Σδρόλιας (της Δώρας Τσιώκου αρραβωνιάστηκε με την δίδα Ρένα Καραμπελιά από το Βόλο. Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

- Η Χαρούλα Γ. Χατζιάρα (του Νικ. και Δώρας Σδρόλια) νηπιαγωγός γέννησε αγοράκι. Της ευχόμαστε να ζήσει.

- Η Καλλιθέα Ελ. Κιολειοη - Τσιώλα γέννησε αγοράκι και το βάπτισε Ιωάννη - Χρυσοβαλάντη. Της ευχόμαστε να ζήσει.

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η οικογένεια Κολοβού, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει και μέσω της εφημερίδας ΚΑΝΑΛΙΑ του Συλλόγου Καναλιωτών Βόλου και Αθήνας για τις δημοσιεύσεις τους στην εφημερίδα μας και ακόμα όλους τους Καναλιώτες που σιωπηρά τους συμπαράστηκαν στο μεγάλο τους πόνο.

## ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

- Ο Σπύρος Κ. Παπαποστόλου μας έστειλε ενίσχυση 5.000 δρχ. για το Λεξικό.  
- Ο Σωκράτης Παπαγεωργίου επίσης 5.000 για το Λεξικό  
- Ο Γιώργος Αλ. Γιωτόπουλος επίσης 4.000 στη μνήμη της μητέρας του.  
- Η Όλγα Α. Μαυρομάτη επίσης 2.000 στη μνήμη του συζύγου της.

## ΠΟΙΗΣΗ - ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η καλλιτεχνική φλέβα των Καναλιωτών όπως δείχνουν τα πρόγματα θα συνεχίζεται και το συγγραφικό φαινόμενο θα διαωνίζεται.

Έτσι πριν από δύο μήνες είχαμε στο σύλλογο δεύτερο δείγμα δουλειάς με ποιήματα από την Αγάπη Δημ. Θεμελή καιμέσα από τις σελίδες της Καναλιωτικής εφημερίδας της ευχόμαστε συνέχιση της δουλειάς της και συγχαρητήρια.

- Από τη Σοφία Κολοβού και την πλούσια συλλογή της σας στέλνουμε να δημοσιευτεί το ποίημα ντοκουμέντο για τον άδικο χαμό του Δημήτρη μας.

## ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΣΟΥ

Άρροσερό παλκάρι της καρδιάς μου

γεμάτο άνθος και παλμό, σε καμάριωνε η φύση ακτινοβόλουσες από χαρά το τραγούδι και το κέφι.

Σε όλους έμπαινες μιλούσες στον καθένα, και χάριζες χαμόγελο γλυκό. Με τα δυό σου χέρια στοργικά... αγκάλιαζες όλους, τους φίλους, τους δικούς σου, γελοίες σπασταράσι, έδινες ζωνάνια και όλοι τρέχανε κοντά σου. Κάθε φορά που ερχόσουν, γεμίζε το σπίτι από χαρά, σ' αγκάλιαζα, σε φιλούσα, χαϊδεύα τα μαλιά σου, τόσα όνειρα έπλεγα για σένα. 'Παιδί μου όμορφο γλυκό' σε αναζητώ... αώπασε η φωνή σου... έφυγες για τον Ουρανό.

Στεναγμός της Μάννας Σοφούλα

Μάρτιος 8 με χιόνι 1987 Βόλος.

- Επίσης από τη συλλογή της μαθήτριάς Φένιας Απ. Κωστούλα σας στέλνουμε αποσπάσματα της δουλειάς της με το επίκαιρο θέμα για την ερήνη.

- Αν σου πουν τι είναι ειρήνη θα κοιτάξουν ψηλά ...και θα σωπήσουν, είναι το όνειρο της παιδικής ψυχής που

αποζητά λίγη γαλήνη - Αν ρωτήσεις να σου πουν για την ειρήνη λόγια θ' ακούσεις και φιλοσοφίες, δίπλα σου βόμβα ίσως να πέσει μα δεν θα πάψουν οι κούφιες ιστορίες.

- Αν θες να μάθεις για την ειρήνη κοιτάξε στα μάπα το μικρό παιδί που τρομαγμένο απ' τα κανόνια και τις κακιές ψάχνει μια μάνα για να κρυφτεί.

- Γι' αυτό μη ψάχνεις για την ειρήνη κι' άκου τους χτύπους της καρδιάς σου που δακρυσιμένη και ματωμένη για την ειρήνη ψάλλει του κόσμου όλου και της δικιάς σου.

Φ.Κ.

## ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Το λεξικό με τις καταναλωτικές λέξεις, προτάσεις και τους ιδιωματοσιμούς, υπερπλουτισμένο σε υλικό, πάνω από 2.500 λέξεις, βρίσκεται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας του, σελιδοποίηση κλπ.

Θα είναι στα χέρια των Καναλιωτών σε καλοκαιρι, πλην όμως άλλες είναι οι δυσκολίες του.

Η ανταπόκριση των Καναλιωτών σε χρήματα είναι μικρή, τα δε άτομα που μας έστειλαν προεγγραφή λίγα. Έτσι έχουμε προεγγραφές σε άτομα 322 και δραχμές 200.000. Τα έξοδα μέχρι τώρα έφτασαν τις 600.000 δραχμές και απ' ότι φαίνεται μάλλον τα μέλη του Δ.Σ. θα μενουν χρεωμένα στον εκδότη - τυπογράφο, αφού άλλα υπολογίσουμε (έκδοση με 1.200 λέξεις) και άλλο θα εκδώσουμε.

Γι' αυτό κάνουμε έκκληση σ' όλους τους Καναλιώτες που τυχόν δεν ενημερώθηκαν για το έργο που εκδίδει ο Σύλλογός μας να σπεύσουν να μας ενισχύσουν στην προσπάθειά μας για διάσωση των γλωσσουαναλλαγών μας στο χωριό, αλλά κι αυτούς που ήδη μας έστειλαν να μας συνδράμουν μια κι' αυτή τη στιγμή το Λεξικό εκτιμάται ότι αξίζει πάνω από 1.000 δραχμές.

## ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

- Στο καλλιτεχνικό εντευκτήριο Βόλου, που την βδομάδα 1-8 Ιουνίου του '87 παρουσίασε έργα νέων ζωγράφων, εκτέθηκαν πίνακες του ταλαντούχου εκκολαπτόμενου μικρού μαθητού, ζωγράφου Βασίλη Χριστόφορου Κωστούλα. Η δουλειά του ήταν πραγματικά άριστη και πολλοί ήταν αυτοί που εκφράστηκαν με κολακευτικά λόγια. Το Δ. Σύμβουλο του εύχεται πάντα ν' ανεβαίνει και μπράβο.

Για το Δ.Σ. Απόστ. Κωστούλας Βόλος 19 Ιουνίου '87

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ  
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΚΠΟΙΤΙΣΤΙΚΟΥ  
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ  
ΚΡΑΤΙΝΟΥ 7 - 7ος ΟΡΟΦΟΣ  
105 51 - ΑΘΗΝΑ  
ΤΗΛ. 32.46.910

Επιτροπή Εφημερίδας:  
ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ  
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΗΡΑΣΗΣ  
ΘΑΝΑΣΗΣ Κ. ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥ/Α Σ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:  
ΑΦΟΙ ΜΑΝΩΛΗ Ο.Ε.  
ΠΑΝΔΡΑΣ 1 - ΦΑΛΑΤΣΙ  
ΤΗΛ. 2832108

# Νέα απ' τα Κανάλια

Υστερα από το βαρύ και ζημιωγόνο χειμώνα, που οι Καναλιώτες θα τον θυμούνται για πολλά χρόνια, ήλθε και η πολυπόθητη άνοιξη και ήδη βαδίζουμε για το καλοκαίρι, που για την γεωργία μας είναι εποχή παραγωγής και εξασφάλισης του ετήσιου-οικογενειακού εισοδήματος.

Ο χειμώνας με τα πολλά χρόνια και τις πολλές παγωνιές, καθώς και η βροχερή άνοιξη, έκαναν μεγάλες ζημιές στη γεωργία και κτηνοτροφία. Ξεπάγιασαν καρποφόρα δέντρα, χερμερινές καλλιέργειες και

μειώθηκε αφάνταστα η παραγωγικότητα της κτηνοτροφίας. Τέλος οι βροχές της άνοιξης καθυστέρησαν τη σπορά του καλαμποκιού, βαμβακιού και τριφυλλίου καθώς και τη μεταφύτευση του καπνού.

Τώρα οι γεωργοί μας, σαν τις ακούραστες μέλισσες, προσπαθούν να κερδίσουν χρόνο και προωθούν τις καλλιέργειες των με τους καλύτερους τρόπους. Είναι δε καινοί να κάνουν και θαύματα. Φθάνει, από τώρα και πέρα, να τους βοηθήσουν οι καιρικές συνθήκες. Ήδη ο κάμπος πρασίνισε από τα καλα-

μπόκια, τα βαμβάκια και τις άλλες καλλιέργειες.

## ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις: Την 18-9-86 η Ελένη συζ. Δημ. Ε. Στασινού γέννησε κοριτσάκι.

Την 20-5-87 η Δήμητρα συζ. Χροστόδ. Ζέκιου γέννησε αγοράκι.

Γάμοι: Την 20-4-87 παντρεύτηκαν οι Παναγ. Β. Αναστασίου και η Σοφία Δ. Σδόλια.

Θάνατοι: Την 6-2-87 πέθανε η Αρετή συζ. Δημ. Θέου.

Την 17-2-87 πέθανε ο Σόλων Ντενίσης.

Την 18-2-87 πέθανε η Αγγελική Χα Ευαγ. Ρίζου.

Την 6-3-87 πέθανε η Βικτωρία Χα Δημ. Γιωτοπούλου.

Την 20-4-87 πέθανε ο Επαμεινώνδας Δ. Κατρωανάλα.

Την 2-5-87 πέθανε ο Χρήστος Αλεξανδρής.

Την 15-5-87 πέθανε η Ευγενία Χα Θωμά Κομπούλη.

Την 7-6-87 πέθανε η Στυλιανή Χα Αγαμ. Ζούμπου.

## Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΑΛΙΩΝ

### Ένα νέο ξεκίνημα

Όλοι στις μέρες μας, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο νιώθουμε την ανάγκη της ψυχικής επικοινωνίας και της πολιτιστικής δημιουργίας. Ιδιαίτερα στο χωριό με τα λίγα περιθώρια διεξόδου, το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο. Τι θα κάνει ο νέος μετά τη δουλειά; Η κοπέλα, η νέα γυναίκα τι δυνατότητες ψυχαγωγίας έχει; Το νέο αντρόγυνο μετά την κούραση της μέρας ή και της βδομάδας με ποιόν και τι θα συζητήσει; Που θα αναπτύξει τα ενδιαφέροντά του εκείνος που αγαπάει τη μουσική, τη ζωγραφική;

Ασφαλώς δεν είναι απάντηση σ' όλα αυτά τα προβλήματα ούτε το "ταίσιμπορ στον Πλάτανο", ούτε ο "νεροκύτης", ούτε περισσότερο η τηλεόραση με το τόσο ανεπαρκές πρόγραμμά της.

Δεν είναι όμως λύση ούτε η παραδοσιακή πια συναυλία του καλοκαιριού με τις οποίες άλλες εκδηλώσεις που στο χωριό μας καθιερώθηκαν πια και που περισσότερο ψυχαγωγούν τους επισκέπτες παρά τους "θαγενείς".

Μπροστά λοιπόν σ' αυτόν τον προβληματισμό και σε επίμονες και ατελείωτες συζητήσεις εμείς οι νέοι εδώ στο χωριό βρήκαμε μια απάντηση εύκολη σαν σκέψη, δύσκολη σαν πραγμάτωση.

Είπαμε λοιπόν να ξεκινήσουμε τη λειτουργία ενός πολιτιστικού συλλόγου που τον ονομάσαμε Μορφωτικό και Εξωραϊστικό Σύλλογο Καναλιών.

Σκοπό έχει - και είναι φυσικό να είναι ο κυρίαρχος - την πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού μας, τη σύσφιξη σχέσεων μεταξύ των μελών, την

πνευματική άνοδο μέσα από διάφορες διαδικασίες κλπ. Φυσικά δεν δίνουμε στο Σύλλογο μας οικονομικό χαρακτήρα ενός επαγγελματικού σωματείου ούτε βέβαια έχουμε κερδοσκοπικό σκοπό στη λειτουργία του.

Η αναγκαιότητα της ίδρυσης φάνηκε απ' την πρώτη στιγμή μιας και μαζικά γράφτηκαν κοντά στα 20 μέλη. Μάλιστα στην πρωτοφανή συγκέντρωση για τη συζήτηση (ιδρυτική) του καταστατικού και την εκλογή προσωρινής διοίκησης αναπτύχθηκε και ένας αξιόλογος προβληματισμός με πλούτο προτάσεων και απόψεων.

Ταυτόχρονα όμως φάνηκαν και οι πρώτες δυσκολίες.

Πώς θα λειτουργούμε; από που θ' αρχίσουμε; ποιος θα κάνει τούτη τη δουλειά; Ποιος την άλλη; Όλα αυτά γεννήματα της απειρίας μας και σχεδόν της ανύπαρκτης βοήθειας απ' άλλους συλλόγους ή πρόσωπα. Βέβαια στόχος μας είναι και έχουμε πειστεί όλοι γι' αυτό να μην κάνουμε πίσω. Με τις αδυναμίες μας, με την επίγνωση των δυσκολιών θα πάμε μπροστά. Θα ζητήσουμε και σ' ένα βαθμό προχωρήσαμε κι όλας, τη βοήθεια όλων των Καναλιωτών όπου και αν βρίσκονται. Μια βοήθεια που δεν είναι κατ' ανάγκη οικονομική. Μια βοήθεια που αγκαλιάζει όλους τους τομείς (ηθική, υλική, πνευματική). Μαζί μ' αυτή ζητάμε και την κατανόηση στις όποιες ανεπάρκειες και παραλείψεις.

Ήδη έχουμε να δείξουμε και έργο. Οργανώσαμε τη δεύτερη μέρα του Πάσχα Ομιλία - συζήτηση με εισηγητή τον συγχωριανό μας Κώστα Α. Σδόλια για την ανάγκη ίδρυσης λει-

τουργίας του συλλόγου στο Πνευματικό Κέντρο. Επίσης την Πρωτομαγιά στον Αηλιά έγινε τρικούβερτο γλέντι. Υπάρχει βέβαια πλούσιος προγραμματισμός που δεν είναι της ώρας η προβολή του.

Δ.Σ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ '87 - ΑΗ ΛΙΑΣ

Τη "βερβερίτσα" της παλαιάς εποχής θύμισε το Πρωτομαγιάτικο ξεφάντωμα στον Αηλιά. Χρόνια είχαν να μαζευτούν στην γραφική αυτή τοποθεσία του χωριού μας τόσο άνθρωποι! Όλα τα χωριά του κάμπου "έστειλαν αντιπροσώπους" στο γλέντι! Τι να πούμε για τους φίλους από Παλαιόκαστρο, από Μαυραράδες, από Σοβάδες! Ο ενθουσιασμός για την φυσική ομορφιά του χωριού μας, η κανοποίηση τους για την τέλεια οργάνωση από μεριάς συλλόγου είναι εγγύηση ότι βαδίζουμε σε σωστό δρομo. Πέρα όμως απ' το ίδιο τοπίο του Αηλιά, ήταν και η τέλεια μουσική που προσφέρθηκε από τη δημοτική ορχήστρα που κάλεσε ο σύλλογος.

Το αποκορύφωμα ήταν όταν άρχισε ο χορός κάτω απ' τον παχύ ισκίο των παρικών δένδρων που κράτησε μέχρι αργά το απόγευμα.

Η αφισσοκόληση που προηγήθηκε σ' όλα τα χωριά, η πρόσκληση από διάφορα δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο έκαναν το χωριό μας κέντρο συζήτησης για πολλές μέρες.

Οι ίδιοι οι Καναλιώτες κάθε ηλικίας ανταποκρίθηκαν μαζικά στο κάλεσμα του συλλόγου και ανηφόρησαν στον Αηλιά και η "βρύση η Μαλαματένια" αντήχησε μέχρι τον Άγιο Ακάκιο.

Στο τέλος της εκδήλωσης τα

όργανα κατέβηκαν στην πλατεία παίζοντας τη βρύση μου Μαλαματένια.

Ιδιαίτερα έντονη ήταν η συμμετοχή του χορευτικού συγκροτήματος και απ' αυτή τη στήλη τους ευχαριστούμε. Επίσης θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους που ηθικά και υλικά βοήθησαν στην επιτυχία αυτής της εκδήλωσης με τη δέσμευση ότι όλες μας οι προσπάθειες θα είναι για την ακόμα καλύτερη επιτυχία.

Το Δ.Σ.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καναλιών τη Δευτέρα του Πάσχα στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού διοργάνωσε εκδήλωση-ομιλία με θέμα: Οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι και η Προσφορά τους.

Ομιλητής ήταν ο Κώστας Α. Σδόλιας που με ιδιαίτερη άνεση και πληρότητα ανέπτυξε το θέμα. Τόνισε ανάμεσα στα άλλα ότι υπεύθυνη για την αποτυχία ή την επιτυχία των σκοπών του Συλλόγου είναι όλοι και η προσπάθεια πρέπει να είναι συλλογική. Επίσης έδωσε το στίγμα των δραστηριοτήτων συνδυάζοντας περιεχόμενο, προοπτική και σκοπιμότητα. Ιδιαίτερα αναφέρθηκε στην ανάγκη επικοινωνίας και πρότεινε τρόπους. Επείσμανε τέλος τη σημασία της σωστής λειτουργίας και παρέμβασης του Συλλόγου στην Κοινωνική ζωή του χωριού.

Απ' τους αρκετούς Καναλιώτες και Καναλιώτισσες που πήραν μέρος στην εκδήλωση ακούστηκαν ευνοϊκά σχόλια και για το περιεχόμενο της ομιλίας αλλά κυρίως για την πρωτοβουλία του Συλλόγου να δώσει έναν καινούργιο τόνο στα Κανάλια.

Ευχαριστούμε θερμά τον «ΠΑΛΑΙΟ» γιά τη βοήθειά του στην επιμέλεια της ύλης της εφημερίδας.

Ζητούμε συγνώμη για τη μη δημοσίευση της εργασίας του κ. Φώτη Βογιαντζή. Θα δημοσιευτεί στα επόμενα τεύχη.

Όσοι από τους συγχωριανούς μας είναι επαγγελματίες και θέλουν να προβληθούν μέσα από την εφημερίδα «ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ» να μας στείλουν την καταχώρησή τους.